

HOTĂRÎRE
pentru aprobarea Strategiei de consolidare instituțională
a Centrului Național Anticorupție

nr. 232 din 25.10.2012

Monitorul Oficial nr.22-25/85 din 01.02.2013

* * *

Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Art.1. – Se aprobă Strategia de consolidare instituțională a Centrului Național Anticorupție, prezentată în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărîre.

Art.2. – Centrul Național Anticorupție va asigura implementarea Strategiei de consolidare instituțională a Centrului Național Anticorupție.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Marian LUPU

Chișinău, 25 octombrie 2012.

Nr.232.

Anexă

STRATEGIA
de consolidare instituțională a Centrului Național Anticorupție

Secțiunea 1

Descrierea problemei

Corupția este una dintre cele mai grave probleme ce subminează statul de drept și supremația legii în Republica Moldova. Deși nu poate fi măsurată prin verificări directe, toate studiile, sondajele și clasamentele naționale și internaționale constată o largă răspîndire a fenomenului în țară. Astfel, Indicele de Percepție a Corupției pentru Republica Moldova, calculat anual de Transparency International (TI), a obținut în anii 2010 și 2011 2,9 puncte; Barometrul Global al Corupției pe anul 2010, la fel realizat anual de TI, denotă că 37% din respondenții din Republica Moldova au oferit mită în ultimele 12 luni (media pentru statele CSI fiind de 32%, iar pentru statele UE – de 5%); clasamentul “Națiuni în Tranziție”, realizat de Freedom House, a stabilit pentru Republica Moldova punctajul 6 în ratingul anticorupție pe anul 2011; sondajele realizate de Institutul de Marketing și Sondaje (IMAS-Inc Chișinău) în anul 2009 au arătat că 75% din cetățeni consideră că toți sau majoritatea funcționarilor sînt implicați în corupție. Toleranța recunoscută de cetățeni față de actele de corupție la fel este înaltă, 37% dintre respondenți declarîndu-și disponibilitatea de a se angaja în activități de corupție în cazul în care ar ocupa funcții publice, iar 36–44% dintre respondenți ar oferi funcționarilor recompense ilegale. Barometrul opiniei publice, efectuat semestrial de Institutul pentru Politici Publice, relevă că în ultimii zece ani corupția se menține în topul îngrijorărilor populației, ocupînd locul cinci, imediat după problemele ce țin de supraviețuirea individuală și cea a familiei. În ultimii zece ani, procentul cetățenilor mulțumiți de măsurile întreprinse de conducerea țării pentru combaterea corupției a oscilat între 6% și 17%, constituind în anul

2010 aproximativ 10%. Barometrul opiniei publice relevă că societatea consideră lupta împotriva corupției drept una dintre cele mai importante sarcini care stau în fața Republicii Moldova, în același rînd cu dezvoltarea economiei, ridicarea nivelului de trai și întărirea ordinii în țară.

În aceste condiții, toate guvernările au acordat eforturilor anticorupție o atenție deosebită, cel puțin la nivel declarativ. Pe de o parte, atenția acordată segmentului anticorupție a fost determinată de interesul sporit al populației față de problema în cauză, iar pe de altă parte, eradicarea corupției este una dintre condițiile importante la negocierea asistenței externe (acordurile cu guvernul SUA referitoare la acordarea asistenței din Fondul Provocările Mileniului, acordurile cu UE). Începînd din a două jumătate a anului 2002, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (CCCEC) a devenit actorul central al luptei împotriva corupției și de atunci populația țării și comunitatea internațională își proiectează așteptările de curmare a fenomenului corupției anume asupra acestei instituții. Prin [Legea nr.120 din 25 mai 2012](#), Parlamentul a operat modificări în legislația ce reglementează activitatea CCCEC. Astfel, începînd din 1 octombrie 2012, CCCEC este numit Centrul Național Anticorupție (CNA), instituție care raportează Parlamentului și investighează doar infracțiuni de corupție, infracțiunile conexe acestora, infracțiuni de spălare a banilor și de finanțare a terorismului.

Pe fundalul neîncrederii generale a populației în autoritățile statului, nivelul de încredere în CCCEC, deși mai ridicat în comparație cu Ministerul Afacerilor Interne și Procuratura, este oricum insuficient. Astfel, potrivit sondajului IMAS din anul 2005, CCCEC se bucura de un nivel de încredere de 17%, menținînd același nivel și în 2007, dar care a scăzut în anul 2009 pînă la 15%. Conform sondajelor realizate de Transparency International Moldova în anul 2007, 30,6% dintre oamenii de afaceri aveau încredere deplină sau multă în CCCEC, iar în anul 2008 această cifră a crescut pînă la 40,3%. Pe de altă parte, dacă în anul 2007 circa 18,1% din respondenți au apreciat profesionalismul angajaților CCCEC ca fiind înalt, atunci în anul 2008 această părere o împărtășeau deja 30,2%.

Chiar în situația în care societatea avea un nivel de încredere mai mare în CCCEC în raport cu alte organe de drept, existau anumite percepții sociale cu privire la CCCEC care par a fi adînc înrădăcinate în opinia publică și sînt deseori utilizate în cadrul discuțiilor neformale. Implementarea Strategiei ar putea avea de suferit din cauza vehiculării percepțiilor respective care pot submina sprijinul public pentru consolidarea CNA, precum și impactul scontat al acesteia.

O primă percepție de acest gen era că CCCEC lucrează la comandă politică. Tocmai pentru a spulbera această percepție, CNA trebuie să obțină și să se bucure de o independență reală față de orice presiuni necorespunzătoare, așa cum se propune în Strategie, fapt ce ar pune capăt speculațiilor de acest gen în viitor. Pe de altă parte, eșecul de a asigura independența reală a instituției ar alimenta și mai mult această opinie, fapt ce ar putea compromite definitiv ideea de reformă.

A doua percepție era că CCCEC este utilizat pentru înlăturarea concurenței în afaceri. Asigurarea unei independențe reale a CNA, în combinație cu excluderea atribuțiilor de investigare a infracțiunilor economice și transferul acestor atribuții către alte organe de urmărire penală, va fi un bun remediu pentru spulberarea acestei percepții.

A treia percepție răspîndită era că, la fel ca majoritatea autorităților publice, CCCEC este corupt și prin urmare nu este în stare să întreprindă măsuri eficiente de luptă împotriva corupției. În acest sens, Strategia propune măsuri de diminuare considerabilă a corupției în interiorul CNA, precum ridicarea salariilor, în paralel cu responsabilizarea colaboratorilor prin introducerea unor metode mai eficiente de control intern și extern (introducerea testelor de integritate, monitorizarea stilului de viață, testarea la poligraf), creșterea statutului profesional și a posibilităților de avansare în carieră – măsuri care, dacă vor fi aplicate eficient, vor înlătura motivele care ar putea genera asemenea percepții în viitor. Mai mult decît atît, Strategia propune un șir de măsuri pentru sporirea capacităților CNA de prevenire, combatere și analiză a corupției, care neapărat se vor răsfrînge asupra performanței și vor consolida încrederea în această instituție ca fiind una eficientă.

În același timp, fiind exponentul principal în lupta anticorupție, CNA, ca succesor de drept al CCCEC, trebuie să devină și un promotor al reformelor instituționale care survin pentru a asigura în continuare aplicarea politicilor anticorupție, a măsurilor punitive și a celor preventive. Devenind o instituție cu adevărat independentă și depolitizată, cu o eficiență sporită și rezultate cu impact vizibil,

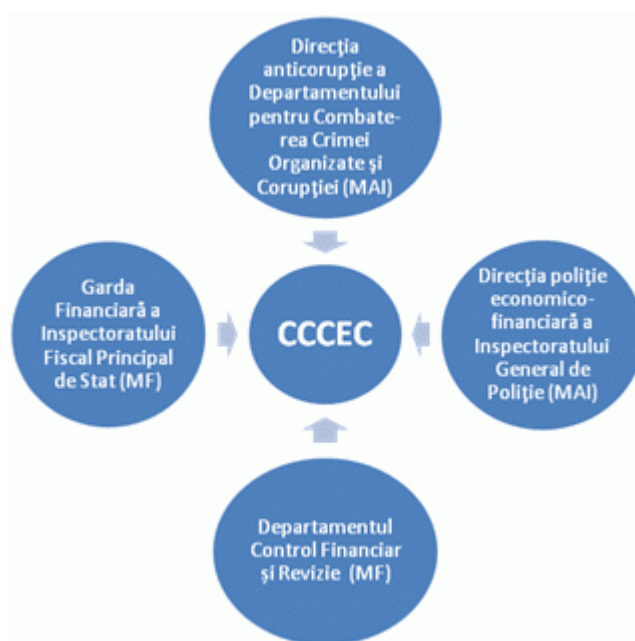
CNA va determina creșterea încrederii populației în instituția respectivă și în măsurile anticorupție aplicate de ea, devenind astfel și un exemplu pentru alte autorități participante la procesul de eliminare a corupției.

Secțiunea a 2-a

Contextul reformării CCCEC și al creării CNA

CCCEC a fost creat în anul 2002 prin fuzionarea Direcției poliție economico-financiară și Direcției anticorupție ale Ministerului Afacerilor Interne, Gărzii Financiare și Departamentului Control Financiar și Revizie de pe lângă Ministerul Finanțelor.

Diagrama 1. Structuri din cadrul autorităților publice care au stat la baza creării CCCEC în anul 2002

2.1. Documente internaționale

Instituirea unei agenții naționale anticorupție reprezintă o practică internațională obișnuită; există un șir de documente internaționale semnate și ratificate de Republica Moldova care conțin prevederi în acest sens:

– [Convenția penală privind corupția, adoptată de Consiliul Europei la Strasbourg la 27 ianuarie 1999, care a fost semnată de Republica Moldova la 24 iunie 1999](#) și ratificată la 30 octombrie 2003 prin [Legea nr.428-XV](#), stabilește următoarele: *“Fiecare Parte adoptă măsurile necesare pentru a abilita persoane sau entități să se specializeze în lupta împotriva corupției. Ele vor dispune de independența necesară în cadrul principiilor fundamentale ale sistemului juridic al Părții pentru a-și putea exercita funcțiile eficient și liber de orice presiune ilicită.”*;

– Convenția ONU împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003, semnată de Republica Moldova la 28 septembrie 2004 și ratificată prin [Legea nr.158-XVI din 6 iulie 2007](#), stabilește: *“Fiecare stat parte face astfel încât, conform principiilor fundamentale ale sistemului său juridic, să existe unul sau mai multe organisme, după cum convine, însărcinate să prevină corupția...”*;

– Declarația cu privire la 10 măsuri comune pentru curmarea corupției în Europa de Sud-Est, emisă de Inițiativa Anticorupție a Pactului de Stabilitate, semnată la Bruxelles în mai 2005, a angajat Republica Moldova să susțină alocarea suficientă de resurse umane și financiare pentru instituțiile responsabile de prevenirea și curmarea corupției.

2.2. Evaluări internaționale

În perioada anilor 2006–2011, cu ocazia evaluării progreselor Republicii Moldova în implementarea

acordurilor Politicii Europene de Vecinătate, în care obiectivul combaterii corupției era fixat drept obiectiv prioritar pentru avansarea democrației și asigurarea supremației legii, au fost formulate inter alia mai multe recomandări cu privire la activitatea CCCEC, între care:

- funcționarea eficientă și independentă a CCCEC în conformitate cu scopul său inițial de combatere a corupției;
- concentrarea asupra cazurilor de corupție la nivel înalt;
- delimitarea competențelor CCCEC de competențele altor organe de urmărire penală implicate în combaterea corupției;
- îmbunătățirea coordonării între organele de ocrotire a normelor de drept, a schimbului operativ de informații, desfășurarea unor investigații financiare paralele și aplicarea măsurii confiscării pe cazuri de corupție;
- intensificarea cooperării între CCCEC și societatea civilă;
- alocarea adecvată a resurselor financiare;
- implementarea instrumentelor internaționale și aplicarea efectivă a legislației anticorupție.

În august 2011 a fost lansat raportul de evaluare a sectorului justiției, elaborat de experții Uniunii Europene, care la capitolul combaterea corupției menționează că sistemul anticorupție este insuficient de solid la nivel de reglementări legale, cadru instituțional și capacități, fiind caracterizat prin utilizarea insuficientă a unui șir de prerogative penale, civile și administrative. Astfel, cu privire la CCCEC se menționează că, pe lângă faptul că deține un mandat excesiv de larg, CCCEC îi lipsesc garanțiile obiective pentru a-i conferi cel puțin o aparență de independență (pct.199). Raportul a relevat în special următorii factori care determină această stare de lucruri:

- neutilizarea metodelor penale și nonpenale care să permită confiscarea bunurilor ilicite în cadrul luptei împotriva corupției;
- incoerențe ale cadrului normativ penal, inclusiv lipsa răspunderii penale a persoanelor juridice pentru infracțiunile de trafic de influență, de corupere activă și de spălare a banilor;
- independența insuficientă a CCCEC față de executiv;
- mandatul excesiv de larg al CCCEC;
- supravegherea insuficientă a eforturilor anticorupție din partea societății civile;
- nivelul scăzut al salariilor anumitor categorii de funcționari (pct.200).

Ca urmare a Misiunii de evaluare a UE din octombrie 2011, Comisia Europeană a adoptat, la 9 februarie 2012, un al doilea raport de progres în implementarea de către Republica Moldova a Planului de acțiuni privind liberalizarea regimului de vize, în care se fac mențiuni privind reforma CCCEC. În raport, în special, se menționează: "Strategia de reformare a CCCEC urmărește redefinirea atribuțiilor și structurii CCCEC, consolidarea garanțiilor de independență a instituției, sporirea capacităților de desfășurare a activităților de prevenire și de combatere a corupției, de sensibilizare a opiniei publice și de obținere a sprijinului public. Aceasta este o reformă-cheie pentru cadrul general de politici anticorupție. Este salutar faptul că Republica Moldova a organizat un șir de consultări publice pe marginea planurilor sale de reformare. Indiferent care va fi soluția adoptată în ultimă instanță, garanțiile de independență, autonomie operațională și eficiență trebuie să prevaleze. Acestea trebuie să fie aplicate nu doar în activitățile viitoare ale CCCEC, dar și în procesul de selectare și angajare a colaboratorilor. În egală măsură este importantă asigurarea instituției cu resurse financiare și umane adecvate, de asemenea, asigurarea coerenței, a bunei cooperări și a divizării clare a sarcinilor cu celelalte instituții care exercită atribuții anticorupție, inclusiv Comisia Națională de Integritate, unitatea de combatere a spălării banilor, procuratura și alte organe de drept. Reforma CCCEC trebuie să meargă în pas cu reforma organelor de drept și a sistemului judiciar pentru a produce rezultatele scontate."

Alte rapoarte de evaluare importante și de referință sînt: Recomandările Misiunii de experți cu privire la revizuirea competențelor organelor de drept în anchetarea și urmărirea penală a infracțiunilor de corupție ca urmare a evaluării efectuate în aprilie 2005 în cadrul Programului de susținere a Strategiei naționale de prevenire și combatere a corupției în Moldova (PACO Moldova), Raportul de evaluare a capacităților: funcțiile de prevenire a corupției ale Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (evaluare efectuată de Centrul regional PNUD de la Bratislava, 2009), Evaluarea instituțională

cuprinzătoare și planul de reformare a Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (evaluare efectuată în cadrul Programului UE de suport în implementarea acordurilor dintre UE și Republica Moldova în 2010) și Raportul final privind cadrul legal și instituțional de prevenire și combatere a corupției în Republica Moldova, întocmit la solicitarea PNUD Moldova în anul 2010.

2.3. Documente de politici adoptate la nivel național

Pe parcursul celor 10 ani de existență, CCCEC a trecut prin 9 procese de reformare și reorganizare structurală, de 3 ori i-au fost modificate competențele procesuale și s-au schimbat 5 directori. De-a lungul existenței Centrului, rapoartele instituțiilor internaționale, în special cele europene, au recomandat consolidarea independenței CCCEC. În pofida acestor recomandări, pînă la adoptarea [Legii nr.120 din 25 mai 2012](#), problemei asigurării independenței reale a CCCEC nu i-a fost acordată niciodată atenția cuvenită în procesele de reformare a acestuia.

2.3.1. Documente de politici adoptate de Parlament

Strategia națională anticorupție pe anii 2011–2015, aprobată prin [Hotărîrea Parlamentului nr.154 din 21 iulie 2011](#), prevede: *“Printre acțiunile prioritare de consolidare a capacității organelor de drept și a justiției este sporirea credibilității CCCEC, a procuraturii și a justiției în fața societății. Pentru aceasta sînt necesare anumite măsuri, cum ar fi:*

- *delimitarea competențelor organelor de drept în investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de corupție și a celor conexe; [...]*

- *optimizarea activității CCCEC, inclusiv prin: asigurarea independenței instituționale; consolidarea funcției de prevenire a corupției ca parte a mandatului CCCEC, în special prin asigurarea cu resurse umane, financiare și materiale suplimentare; [...]*

- *asigurarea unor salarii proporționale responsabilităților pentru colaboratorii CCCEC, ai procuraturii și pentru judecătorii implicați în lupta cu corupția. Salarizarea și asigurarea acestora trebuie să fie mai mare în comparație cu alte categorii de funcționari, pentru a fi protejați de tentațiile care pot apărea;*

- *dotarea corespunzătoare a CCCEC și a Procuraturii Anticorupție cu echipament și tehnici performante.”*

Strategia de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011–2016, adoptată prin [Legea nr.231 din 25 noiembrie 2011](#), prevede ca domeniu specific de intervenție: *“2.1.2. Revizuirea statutului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției”.*

2.3.2. Documente de politici aprobate de Guvern

Urmărind dezideratul intensificării și eficientizării luptei cu corupția și, în acest context, al reformării CCCEC, Programul de activitate al Guvernului pe anii 2011–2014 “Integrare europeană: libertate, democrație, bunăstare” conține următoarele prevederi referitoare la reformarea CCCEC: *“Reorganizarea Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției prin menținerea atribuțiilor de combatere a corupției și transferul celorlalte atribuții, în decurs de 3 luni, către alte structuri specializate ale statului, în contextul reformei instituționale a acestora.”*

În baza programului de activitate al Guvernului au fost adoptate planuri de acțiuni, fiind stabilite instituțiile responsabile și fixate termenele de realizare, ulterior urmînd a fi întreprinse măsurile pentru demararea procesului de reformare a CCCEC.

Pentru a pune în aplicare prevederile programului de activitate al Guvernului, obiectivul reformării CCCEC a fost inclus în cîteva planuri de acțiuni:

- Programul național de implementare a Planului de acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană în domeniul liberalizării regimului de vize, aprobat prin [Hotărîrea Guvernului nr.122 din 4 martie 2011](#) (punctul 56: “Optimizarea funcționării Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției în vederea asigurării independenței instituționale”, autoritatea responsabilă – CCCEC, termenul de realizare – semestrul II al anului 2011);

- Măsuri adiționale la Programul național de implementare a Planului de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană în domeniul liberalizării regimului de vize, aprobate prin [Hotărîrea Guvernului nr.130 din 24 februarie 2012](#) (punctul 56: “Optimizarea funcționării Centrului pentru Combaterea Crimelor

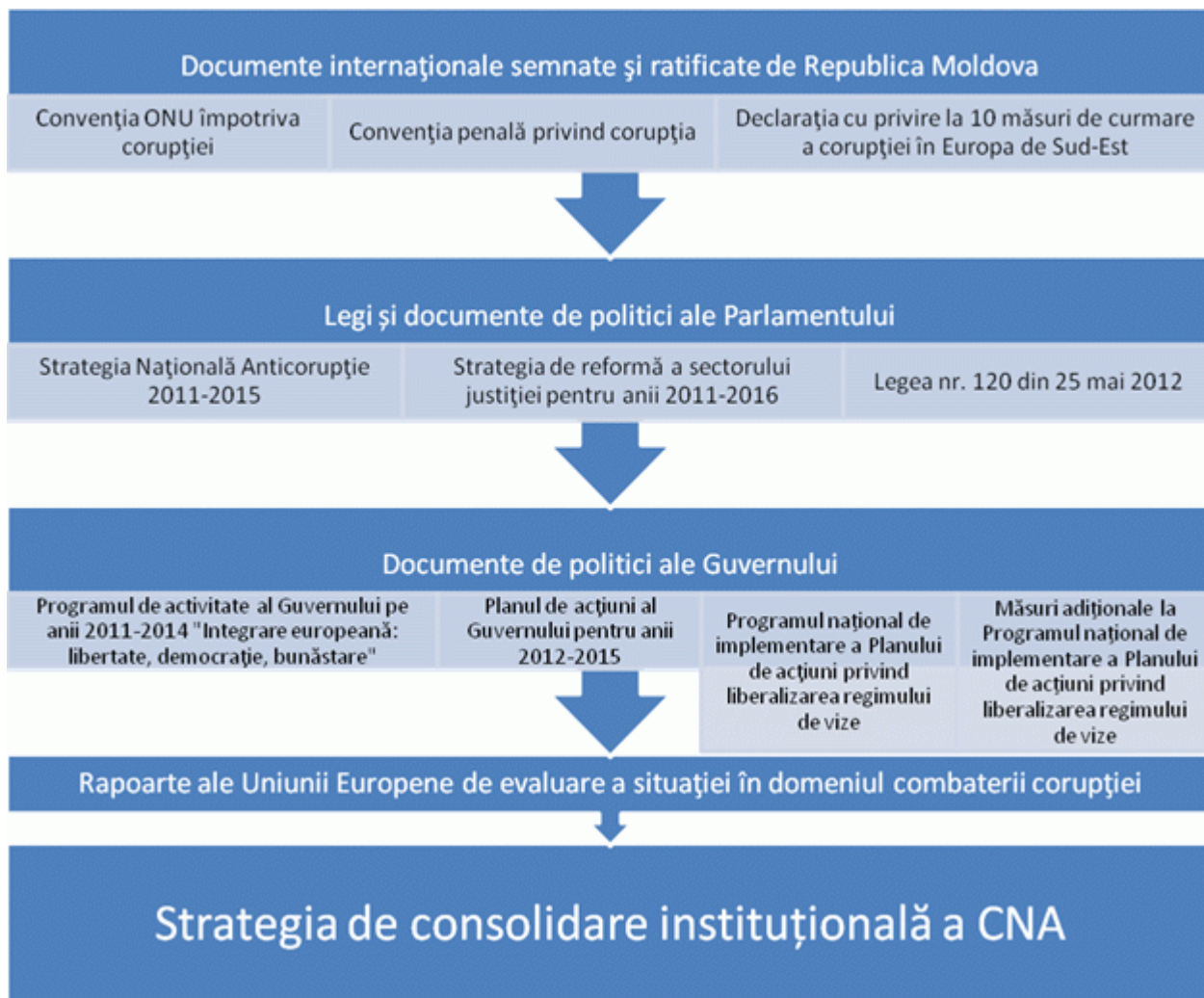
Economice și Corupției în vederea asigurării independenței instituționale” prin “Adoptarea Strategiei de reformare a Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției”, autoritatea responsabilă – CCCEC, termenul de realizare – trimestrul I al anului 2012; punctul 58: “Implementarea Strategiei de reformare a Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției”, autoritatea responsabilă – CCCEC, termenul de realizare – anul 2012; punctul 59: “Maximizarea încrederii publicului în prestația Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și a gradului de conștientizare în prevenirea corupției”, autoritatea responsabilă – CCCEC, termenul de realizare – anul 2012; punctul 60: “Sporirea nivelului de profesionalism în prevenirea, investigarea și urmărirea cazurilor de corupție”, autoritatea responsabilă – CCCEC, termenul de realizare – anul 2012);

– Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2012–2015, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr.289 din 7 mai 2012](#) (punctul 212: “Elaborarea proiectului de lege pentru modificarea [Legii nr.64-XII din 31 mai 1990](#) cu privire la Guvern și a proiectului hotărârii de Guvern privind reorganizarea Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, cu transferarea unor funcții către instituțiile subordonate Ministerului Finanțelor și Ministerului Afacerilor Interne, și aprobarea Regulamentului acestuia”, autoritățile responsabile – Cancelaria de Stat, Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Interne, termenul de realizare – trimestrul III al anului 2012).

2.4. Cadrul normativ național

La 25 mai 2012, Parlamentul a adoptat [Legea nr.120](#) privind modificarea și completarea unor acte legislative, prin care a fost reformat CCCEC. Astfel, CCCEC a devenit Centrul Național Anticorupție (CNA) de la 1 octombrie 2012, structură independentă în activitatea sa, care se supune doar legii. CNA prezintă rapoarte Parlamentului și Guvernului, directorul CNA se numește și se destituie din funcție de către Parlament, în baza unor criterii stabilite explicit. Competența CNA ține de prevenirea corupției și de combaterea infracțiunilor de corupție, infracțiunilor conexe acestora, infracțiunilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului. Selectarea angajaților CNA urmează să se facă în baza unor proceduri foarte stricte, care implică verificări psihologice și la poligraf, iar corectitudinea și onestitatea activității acestora vor fi supravegheate riguros, prin aplicarea testelor de integritate și a monitorizării stilului de viață.

Diagrama 2. Documente care stau la baza Strategiei de consolidare instituțională a CNA

Secțiunea a 3-a

Concepte-cheie privind consolidarea CNA

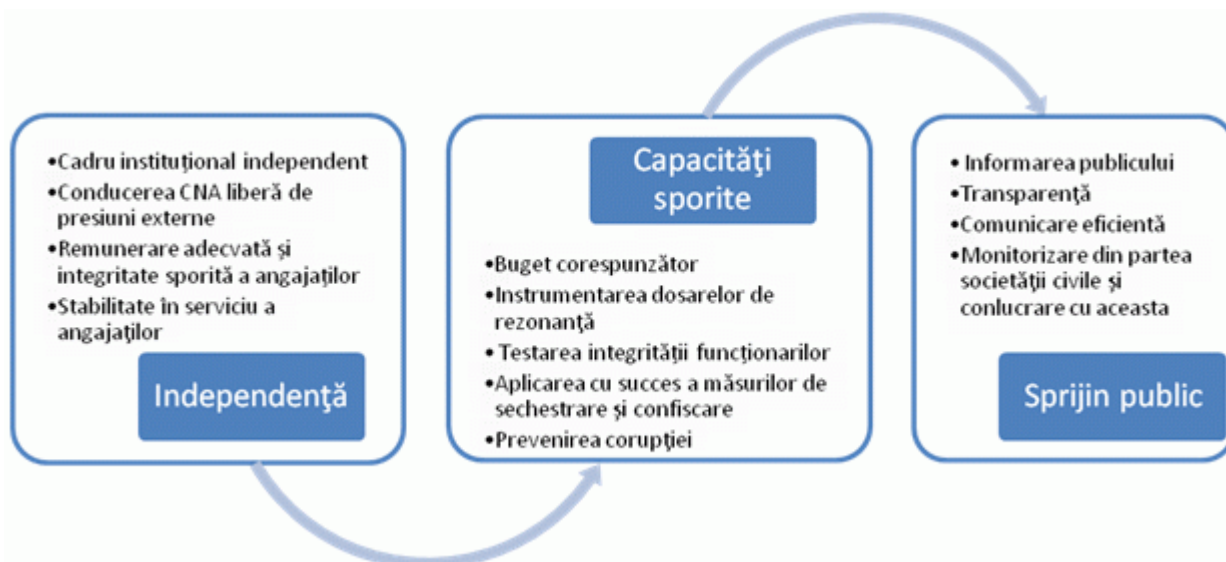
Succesul reformei CCCEC și al consolidării instituționale a CNA va depinde de realizarea următoarelor condiții și condiții:

- voința politică clară de a promova *toate elementele* Strategiei (și nu doar unele din ele);
- alocarea resurselor necesare pentru funcționarea eficientă a CNA;
- reformele paralele desfășurate în sectorul justiției și în organele de drept;
- modificarea cadrului legal pentru îmbunătățirea mijloacelor necesare unei lupte eficiente cu corupția.

Strategia urmărește asigurarea eficienței CNA în contracararea corupției prin consolidarea independenței, sporirea capacităților sale și întărirea sprijinului public pentru eforturile anticorupție. Astfel, elementele fundamentale ale Strategiei de consolidare instituțională a CNA sînt: independență, capacitate și sprijin public, care se susțin și depind reciproc unul de celălalt:

CNA consolidat = independență + capacități sporite + sprijin public = agenție anticorupție eficientă

Diagrama 3. Elementele constitutive ale Strategiei

Elementul 1: Independența

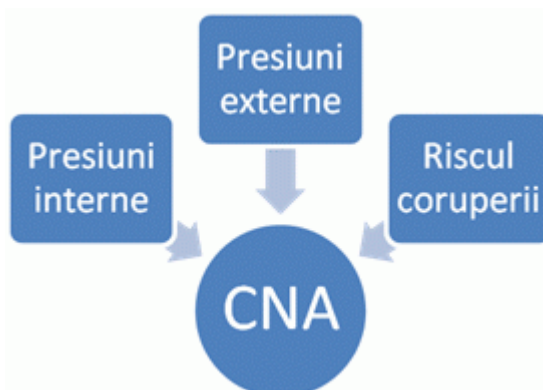
Pentru CNA *independența* este echivalentă cu asigurarea libertății față de presiuni necorespunzătoare exercitate din exteriorul sau interiorul instituției, depolitizarea, precum și reducerea vulnerabilității angajaților față de riscul coruperii lor.

Modalități de eliminare a presiunilor externe: numirea conducerii CNA pe baza unui concurs public, introducerea mecanismelor de denunțare a influențelor din exteriorul instituției.

Modalități de eliminare a presiunilor interne: asigurarea stabilității în muncă și a perspectivelor clare de avansare în carieră pentru colaboratorii CNA; redefinirea indicatorilor de performanță, inclusiv cu scopul evaluării interne a activității colaboratorilor.

Modalități de eliminare a vulnerabilității față de riscul coruperii: sporirea siguranței sociale, a salariilor, a nivelului de responsabilitate și disciplină a colaboratorilor CNA, introducerea mecanismelor concrete de implementare a testelor de integritate, a monitorizării stilului de viață și a testării cu poligraf pentru colaboratorii CNA.

Diagrama 4. Pericolele care amenință independența CNA

Elementul 2: Capacități sporite

În contextul prezentei Strategii, *capacități sporite* înseamnă exercitarea efectivă a mandatului CNA de contracarare a corupției la toate nivelele.

Strategia națională anticorupție pe anii 2011–2015 stabilește principiul priorității prevenirii corupției înaintea combaterii acesteia. Acest principiu se reflectă și în prezenta Strategie, dacă ținem cont de faptul că fenomenul corupției este asemenea unei boli sociale și, la fel ca în medicină, prevenirea unei boli este mult mai eficientă decât tratarea consecințelor provocate de ea. Strategia pune un accent deosebit pe dezvoltarea capacităților de prevenire, inclusiv de creștere a gradului de educație anticorupție a CNA.

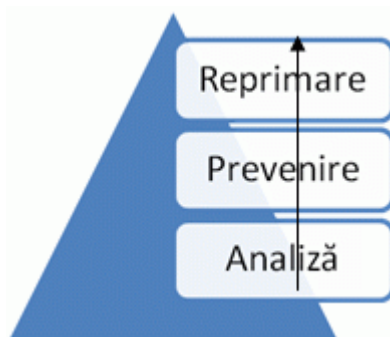
Mandatul anticorupție al CNA = analiză + prevenire + reprimare

Mandatul analitic. Orice efort eficient îndreptat împotriva corupției, în scopul prevenirii sau combaterii acesteia, presupune o analiză amplă și o înțelegere temeinică a fenomenului. În acest sens, se preconizează consolidarea capacității analitice a CNA sub aspect operațional (în cadrul procesului penal), statistic și strategic. Astfel, în cauzele ce țin de competența sa, CNA urmează să întreprindă măsuri complexe pentru depistarea bunurilor provenite din infracțiuni (investigații financiare) în vederea sechestrării și, eventual, a confiscării acestora.

Mandatul de prevenire. Strategia presupune și consolidarea funcțiilor de prevenire existente: expertiza anticorupție, evaluarea riscurilor de corupție, testarea integrității, activități de informare și instruire anticorupție, promovarea politicilor anticorupție și asigurarea implementării acestora, cercetări și sondaje. O parte importantă a reformei este extinderea mai mare și permanentizarea activităților de prevenire efectuate de către CNA în teritoriu.

Mandatul represiv. După revizuirea competențelor sale procesual-penale prin [Legea nr.120 din 25 mai 2012](#), CNA urmează să investigheze următoarele categorii de cauze: infracțiuni de corupție și infracțiunile conexe, infracțiuni de spălare a banilor și de finanțare a terorismului. Având în vedere competențele exclusive în investigarea actelor de corupție, CNA urmează să-și consolideze activitatea de reprimare pe întreg teritoriul țării. În acest sens, CNA urmează să revizuiască numărul, structura și raza de activitate a structurilor sale teritoriale. În baza prelucrărilor analitice operaționale desfășurate de unitatea analitică a CNA, Centrul va dezvolta capacități de depistare și sechestrare a bunurilor provenite din infracțiunile ce țin de competența sa în vederea confiscării lor prin decizie judecătorească. De asemenea, se propune aprecierea succesului urmăririi penale prin introducerea unor noi indicatori de performanță bazați pe importanța, complexitatea și rezultatul final al dosarelor aflate pe rol în instanțele de judecată.

Diagrama 5. Mandatul CNA

Elementul 3: Sprijinul public

În contextul prezentei Strategii, *sprijin public* înseamnă, pe de o parte, încrederea cetățenilor în abordarea serioasă a problemei prevenirii și combaterii corupției și în faptul că CNA își exercită mandatul anticorupție de o manieră corespunzătoare, iar pe de altă parte, disponibilitatea cetățenilor de a contribui nemijlocit la eforturile anticorupție.

Pentru a obține sprijinul public, consolidarea CNA presupune:

- formularea unei misiuni clare a CNA, legată de combaterea corupției, în fața publicului larg;
- dezbateri publice pe marginea implementării Strategiei și consolidarea instituțională a CNA;
- transparența activității și comunicarea eficientă cu publicul;
- monitorizarea din partea societății civile;
- încurajarea denunțării actelor de corupție.

Secțiunea a 4-a

Scopul, obiectivele și rezultatele scontate ale Strategiei

Potrivit documentelor de politici naționale și internaționale, scopul Strategiei este funcționarea

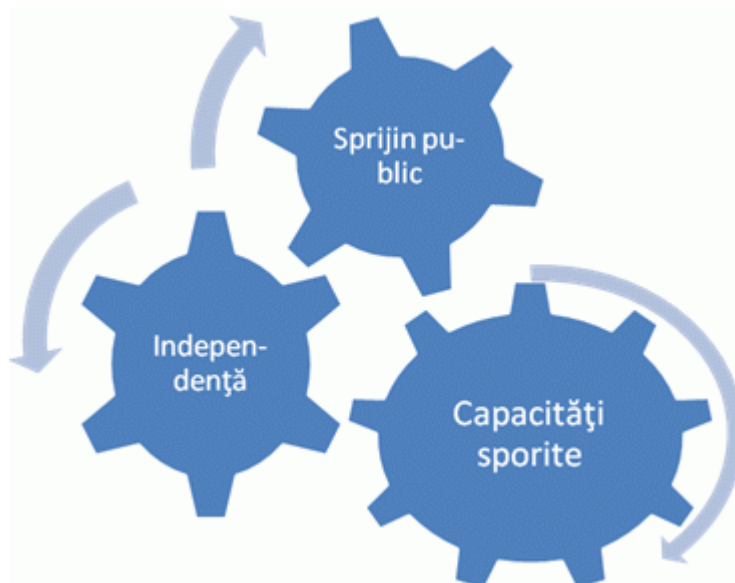
eficiență a CNA în conformitate cu mandatul său primar de luptă împotriva corupției.

Pentru atingerea acestui scop, Strategia va urmări realizarea următoarelor obiective:

- 1) asigurarea independenței CNA față de presiuni și influențe necorespunzătoare;
- 2) sporirea capacităților de prevenire și combatere a corupției la toate nivelele;
- 3) obținerea sprijinului public pentru eforturile anticorupție.

Obiectivele menționate sînt corelate și se sprijină reciproc: capacitățile CNA (obiectivul 2) vor crește în cazul în care instituția va deveni mai independentă (obiectivul 1), precum și în cazul în care va crește nivelul de încredere și sprijin public al CNA (obiectivul 3). Astfel, mai multă independență a CNA va însemna eliberarea acestuia de influențele necorespunzătoare și apariția oportunităților reale de investigare a actorilor corupți de orice nivel, inclusiv de nivel înalt. Pe de altă parte, cînd cetățenii vor înțelege că CNA este capabil să tragă la răspundere funcționari corupți de orice nivel, ei vor avea mai multă încredere în CNA și vor fi mai dispuși să denunțe actele de corupție care le sînt cunoscute, conlucrînd la investigarea lor, ceea ce, de asemenea, va conduce la sporirea capacităților CNA de a combate eficient flagelul corupției.

Diagrama 6. Interacțiunea și consolidarea reciprocă a obiectivelor Strategiei

În continuare este oferită o argumentare detaliată a fiecărui obiectiv al prezentei Strategii, precum și rezultatele preconizate de a fi atinse ca urmare a realizării acestor obiective.

OBIECTIVUL 1. Asigurarea independenței CNA față de presiuni și influențe necorespunzătoare

Aceasta este o obligație legală a Republicii Moldova ce rezultă din art.20 al [Convenției penale privind corupția](#) adoptată de Consiliul Europei, care prevede că autoritățile specializate anticorupție trebuie “să-și exercite funcțiile eficient și liber de orice presiune ilicită”. Independența CNA față de influențele și presiunile politice este de asemenea criticată datorită ineficienței sale și reprezintă cu siguranță condiția necesară a unei reforme serioase a CCCEC. Mai mult decît atît, în rapoartele de evaluare ale UE (a se vedea secțiunea 1) a fost subliniată în repetate rînduri problema independenței insuficiente a CCCEC față de executiv și a fost recomandată consolidarea independenței instituției. [Legea nr.120 din 25 mai 2012](#) a exclus subordonarea CNA față de executiv și a introdus criteriile de numire în funcții pe bază de concurs a conducerii CNA.

REZULTATE SCONTATE:

1.1. Aprobarea regulilor de participare la concurs a candidaților pentru funcția de director al CNA și desfășurarea concursului.

1.2. Aprobarea Codului de conduită, a structurii și a statelor de personal ale CNA.

1.3. Stimularea financiară sporită a angajaților CNA concomitent cu ridicarea nivelului de responsabilizare a acestora.

1.4. Introducerea mecanismelor de denunțare a influențelor necorespunzătoare asupra angajaților, asigurarea stabilității în funcții și a perspectivelor de avansare în carieră a acestora.

OBIECTIVUL 2. Sporirea capacităților de prevenire și combatere a corupției la toate nivelele

Eficiența sporită în combaterea corupției este motivul de a fi al unei agenții specializate – în caz contrar, poliția obișnuită ar putea să exercite aceleași funcții. Doar existența unei agenții anticorupție specializate, independente și eficiente ar putea schimba cu adevărat situația în Republica Moldova. Asigurarea funcționării eficiente a CNA ca instituție specializată de contracarare a corupției este la fel o obligație legală a Republicii Moldova ce rezultă din art.20 al [Convenției penale privind corupția](#) adoptată de Consiliul Europei, care prevede că autoritățile specializate anticorupție trebuie “să-și exercite funcțiile eficient și liber de orice presiune ilicită”. Convenția ONU împotriva corupției de asemenea prescrie existența organismelor însărcinate să prevină corupția. Rapoartele de evaluare ale UE (a se vedea secțiunea 1) au recomandat, în acest sens: funcționarea eficientă și independentă a CCCEC, delimitarea mai clară a competențelor CCCEC de cele ale altor organe, desfășurarea unor investigații financiare paralele, aplicarea măsurii confiscării averilor dobândite pe căi ilicite, înlăturarea neajunsurilor legislației penale și asigurarea unui buget suficient.

REZULTATE SCONTATE:

2.1. Asigurarea unui buget suficient pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor CNA.

2.2. Aprobarea structurii interne (organigramei) a CNA, elaborarea și aprobarea fișelor de post ale angajaților CNA conform rolului și competențelor atribuite.

2.3. Consolidarea capacităților CNA de prevenire a corupției.

2.4. Dezvoltarea capacităților analitice ale CNA, inclusiv a celor de depistare și sechestrare a bunurilor provenite din infracțiunile ce țin de competența sa, în vederea confiscării ulterioare a acestora.

2.5. Evaluarea eficienței CNA în instrumentarea dosarelor de rezonanță pe baza competențelor procesual-penale ce i-au fost atribuite.

2.6. Consolidarea capacităților CNA de investigare a actelor de corupție și a infracțiunilor conexe.

2.7. Îmbunătățirea legislației penale și procesual-penale în vederea înlăturării dificultăților din procesul urmăririi penale pentru infracțiunile de corupție, potrivit cu standardele și recomandările organismelor internaționale.

2.8. Elaborarea indicatorilor de performanță a CNA în conformitate cu cele mai bune practici ale agențiilor specializate anticorupție, în funcție de complexitatea și eficiența urmăririi penale (finalitatea dosarelor).

OBIECTIVUL 3. Obținerea sprijinului public pentru eforturile anticorupție

Pentru a fi diminuată substanțial, corupția, mai mult decât alte infracțiuni, necesită conlucrarea zilnică cu cetățeanul. Refuzul de a oferi mită este exemplul cel mai simplu de cooperare, pasul următor fiind denunțarea practicilor corupte autorităților competente. Această cooperare nu poate fi obținută dacă societatea nu are încredere în posibilitatea combaterii actelor de corupție și în faptul că statul întreprinde măsurile necesare pentru a le combate. Încrederea publicului în justiție și în organele de drept este una din condițiile necesare pentru a obține susținere. În Republica Moldova, acest gen de încredere are una dintre cotele cele mai joase în Europa (a se vedea secțiunea 1).

REZULTATE SCONTATE:

3.1. Menținerea campaniei de informare publică privind obiectivele și direcțiile de bază ale reformării CCCEC și ale consolidării CNA.

3.2. Sporirea transparenței și consolidarea componentei de comunicare cu publicul a CNA.

3.3. Eficientizarea monitorizării CNA de către societatea civilă.

3.4. Extinderea colaborării dintre CNA și societatea civilă.

Secțiunea a 5-a
Etapile implementării Strategiei

Se preconizează că implementarea Strategiei va avea două etape:

etapa I (iulie – decembrie 2012), în care urmează a fi numită conducerea CNA, aprobate structura și statele de personal ale CNA, asigurat bugetul necesar pentru funcționarea CNA și create premisele legislative necesare pentru eficientizarea urmăririi penale a cazurilor de corupție;

etapa a II-a (ianuarie – octombrie 2013), în care urmează a fi întreprinse preponderent măsuri de consolidare instituțională, de instruire, de îmbunătățire a comunicării cu publicul și de monitorizare a CNA din partea societății civile.

ETAPE	REZULTATE SCONTATE	IMPLICAȚII
Etapa I <i>iulie – decembrie 2012</i>	<p>1.1. Aprobarea regulilor de participare la concurs a candidaților pentru funcția de director al CNA și desfășurarea concursului</p> <p>1.2. Aprobarea Codului de conduită, a structurii și a statelor de personal ale CNA</p> <p>1.3. Stimularea financiară sporită a angajaților CNA concomitent cu ridicarea nivelului de responsabilizare a acestora</p> <p>1.4. Introducerea mecanismelor de denunțare a influențelor necorespunzătoare asupra angajaților, asigurarea stabilității în funcție și a perspectivelor de avansare în carieră a acestora</p> <p>2.1. Asigurarea unui buget suficient pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor CNA</p> <p>2.2. Aprobarea structurii interne (organigramei) a CNA, elaborarea și aprobarea fișelor de post ale angajaților CNA, conform rolului și competențelor atribuite</p> <p>2.7. Îmbunătățirea legislației penale și procesual-penale în vederea înlăturării dificultăților din procesul urmăririi penale pentru infracțiunile de corupție, potrivit cu standardele și recomandările organismelor internaționale</p> <p>3.1. Menținerea campaniei de informare publică privind obiectivele și direcțiile de bază ale reformării CCCEC și ale consolidării CNA</p>	<p>Comunicare cu publicul</p> <p>Modificarea și completarea legislației</p> <p>Planificare bugetară</p> <p>Alocarea mijloacelor financiare</p>
Etapa a II-a <i>ianuarie – octombrie 2013</i>	<p>2.3. Consolidarea capacităților CNA de prevenire a corupției</p> <p>2.4. Dezvoltarea capacităților analitice ale CNA, inclusiv a celor de depistare și sechestrare a bunurilor provenite din infracțiunile ce țin de competența sa, în vederea confiscării ulterioare a acestora</p> <p>2.5. Evaluarea eficienței CNA în instrumentarea dosarelor de rezonanță pe baza competențelor procesual-penale ce i-au fost atribuite</p> <p>2.6. Consolidarea capacităților CNA de investigare a actelor de corupție și a infracțiunilor conexe</p> <p>2.8. Elaborarea indicatorilor de performanță a CNA în conformitate cu cele mai bune practici ale agențiilor specializate anticorupție, în funcție de complexitatea și eficiența urmăririi penale (finalitatea dosarelor)</p> <p>3.2. Sporirea transparenței și consolidarea componentei de comunicare cu publicul a CNA</p> <p>3.3. Eficientizarea monitorizării CNA de către societatea civilă</p> <p>3.4. Extinderea colaborării dintre CNA și societatea civilă</p>	<p>Comunicare cu publicul</p> <p>Modificarea și completarea cadrului normativ</p> <p>Instruire</p> <p>Asigurare cu programe software</p> <p>Planificare bugetară</p> <p>Alocarea resurselor financiare</p>

Secțiunea a 6-a
Prioritățile de acțiune în vederea atingerii rezultatelor scontate ale Strategiei

Obiectivele prezentei Strategii pot fi atinse prin realizarea rezultatelor scontate, pentru care este necesară fixarea unor priorități de acțiune (a se vedea corelarea lor în secțiunea a 9-a).

OBIECTIVUL 1. Asigurarea independenței CNA față de presiuni și influențe necorespunzătoare

REZULTATUL SCONTAT 1.1. Aprobarea regulilor de participare la concurs a candidaților pentru funcția de director al CNA și desfășurarea concursului

[Legea nr.120 din 25 mai 2012](#) a plasat CNA sub control parlamentar direct, motiv pentru care structura și efectivul-limită ale CNA urmează să fie aprobate de Parlament. Legea a mai introdus criteriile de numire în funcții a conducerii CNA. Astfel, numirea în funcția de director al CNA se face printr-un concurs organizat de Comisia juridică, numiri și imunități în baza unui regulament ce urmează a fi elaborat și aprobat în acest sens.

Priorități de acțiune:

1.1.1. Numirea directorului CNA în funcție în condițiile [Legii nr.120 din 25 mai 2012](#) pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Măsurile necesare: administrativ-instituționale	Demararea: octombrie 2012	Termenul-limită: noiembrie 2012
Responsabil: Parlamentul	Indicator: candidat numit în funcție	Cheltuieli financiare: nu implică

REZULTATUL SCONTAT 1.2. Aprobarea Codului de conduită, a structurii și a statelor de personal ale CNA

Potrivit [Legii nr.120 din 25 mai 2012](#), directorul CNA, în termen de 2 luni de la numirea sa în funcție, va propune Parlamentului spre aprobare Codul de conduită, structura și efectivul-limită ale CNA.

Priorități de acțiune:

1.2.1. Elaborarea și aprobarea în Parlament a hotărîrilor cu privire la Codul de conduită, structura și efectivul-limită ale CNA.

Măsurile necesare: regulatorii	Demararea: octombrie 2012	Termenul-limită: noiembrie 2012
Responsabili: CNA, Parlamentul	Indicator: hotărîri adoptate	Cheltuieli financiare: nu implică

REZULTATUL SCONTAT 1.3. Stimularea financiară sporită a angajaților CNA concomitent cu ridicarea nivelului de responsabilizare a acestora

Angajații unui serviciu specializat anticorupție trebuie să se bucure de nivele de salarizare care ar permite selectarea celor mai potrivite persoane pentru exercitarea atribuțiilor în cauză. Cerința respectivă rezultă și din prevederile art.20 al [Convenției penale privind corupția](#) adoptată de Consiliul Europei, care stipulează: “Colaboratorilor acestor agenții trebuie să li se acorde instruirea și resursele financiare corespunzătoare pentru exercitarea atribuțiilor lor”, de asemenea din prevederile Strategiei naționale anticorupție pe anii 2011–2015, adoptată prin [Hotărîrea Parlamentului nr.154 din 21 iulie 2011](#): “asigurarea unor salarii proporționale responsabilităților pentru colaboratorii CCCEC, ai procuraturii și pentru judecătorii implicați în lupta cu corupția. Salarizarea și asigurarea acestora trebuie să fie mai mare în comparație cu alte categorii de funcționari, pentru a fi protejați de tentațiile care pot apărea”. Totodată, este esențial ca sporirea motivării financiare să se facă concomitent cu măsurile de sporire a responsabilității angajaților, în special prin consolidarea capacităților structurii responsabile de securitatea internă a CNA (testări psihologice, testări cu poligraful, verificarea integrității și monitorizarea stilului de viață). [Legea nr.120 din 25 mai 2012](#) deja a introdus asemenea metode de responsabilizare a angajaților CNA, urmînd să fie creat cadrul departamental de punere în aplicare a acestor mecanisme.

Priorități de acțiune:

1.3.1. Elaborarea modificărilor la [Legea nr.355-XVI din 23 decembrie 2005](#) cu privire la sistemul de

salarizare în sectorul bugetar.

Măsurile necesare: regulatorii, financiare	Demararea: iulie 2012	Termenul-limită: noiembrie 2012
Responsabili: CNA, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Parlamentul	Indicator: lege adoptată	Cheltuieli financiare: implică (asigurarea unui nivel sporit al salariilor)

1.3.2. Modificarea legislației privind condițiile de salarizare a angajaților CNA.

Măsurile necesare: regulatorii	Demararea: iulie 2012	Termenul-limită: noiembrie 2012
Responsabili: CNA, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Parlamentul	Indicator: lege adoptată	Cheltuieli financiare: implică

1.3.3. Introducerea reglementărilor departamentale și interdepartamentale privind punerea în aplicare a testelor de integritate și a monitorizării stilului de viață al angajaților CNA.

Măsurile necesare: regulatorii	Demararea: iulie 2012	Termenul-limită: ianuarie 2013
Responsabili: CNA, Procuratura Generală, Serviciul de Informații și Securitate	Indicator: acte departamentale și interdepartamentale adoptate	Cheltuieli financiare: nu implică

1.3.4. Introducerea testelor psihologice și a testării cu poligraful la angajarea, promovarea și în cadrul verificărilor de serviciu ale angajaților CNA, efectuate de structura de securitate internă a CNA.

Măsurile necesare: administrativ-instituționale, tehnice	Demararea: septembrie 2012	Termenul-limită: nefixat (activitate continuă)
Responsabili: CNA	Indicator: teste psihologice și testări cu poligraful efectuate de structura de securitate internă a CNA	Cheltuieli financiare: implică (procurarea aparaturii poligraf)

REZULTATUL SCONTAT 1.4. Introducerea mecanismelor de denunțare a influențelor necorespunzătoare asupra angajaților, asigurarea stabilității în funcție și a perspectivelor de avansare în carieră a acestora

[Legea nr.120 din 25 mai 2012](#) a introdus obligația angajaților CNA de a consemna într-un registru special, ținut de structura de securitate internă, încercările unor terți de a-i influența în exercitarea atribuțiilor de serviciu și de a informa în scris directorul. Respectarea de către angajații CNA a obligației de a nu admite influențe necorespunzătoare în legătură cu exercitarea atribuțiilor lor de serviciu va fi verificată prin intermediul testelor de integritate, organizate periodic de Serviciul de Informații și Securitate cu autorizarea procurorului. Pentru a pune în practică denunțarea influențelor necorespunzătoare asupra angajaților CNA, pe lângă testele de integritate, este necesar să fie implementat un mecanism adecvat în cadrul instituției.

Practica anterioară de "suspendare" a tuturor contractelor de muncă cu angajații CCCEC în

perioadele de reorganizare (care putea dura mai multe luni) urmează să fie abandonată, deoarece ea afectează moralul și dedicația angajaților și, prin urmare, amenință independența instituției. În cazul reducerilor de personal sau al transferurilor, doar persoanele vizate urmează a fi preavizate în termene legale, oferindu-li-se explicațiile de rigoare și purtând discuții cu reprezentanții sindicali. Reducerile de personal pot fi efectuate de o manieră care să limiteze tensiunea socială și să fie păstrat moralul angajaților. Pe de altă parte, angajaților care rămân în funcții, precum și personalului nou-angajat trebuie să li se ofere perspective clare de dezvoltare a carierei și de stabilitate în funcție pentru a le spori devotamentul și loialitatea.

Priorități de acțiune:

1.4.1. Aprobarea unui regulament cu privire la ținerea registrului pentru denunțarea influențelor necorespunzătoare asupra angajaților CNA și instruirea corespunzătoare a angajaților CNA.

Măsurile necesare: administrativ-instituționale, de instruire	Demararea: octombrie 2012	Termenul-limită: ianuarie 2013
Responsabili: CNA, Parlamentul	Indicator: lege adoptată	Cheltuieli financiare: nu implică

1.4.2. Introducerea modificărilor la [Legea nr.1104-XV din 6 iunie 2002](#) cu privire la Centrul Național Anticorupție pentru a stabili exhaustiv temeiurile de concediere sau suspendare din funcție, precum și criteriile de promovare a angajaților.

Măsurile necesare: regulatorii	Demararea: iulie 2012	Termenul-limită: decembrie 2012
Responsabili: CNA, Parlamentul	Indicator: lege adoptată	Cheltuieli financiare: nu implică

OBIECTIVUL 2. Sporirea capacităților de prevenire și combatere a corupției la toate nivelele

REZULTATUL SCONTAT 2.1. Asigurarea unui buget suficient pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor CNA

Cînd a fost înființat, în anul 2002, CCCEC se bucura de un buget generos, iar salariile angajaților erau considerabile în comparație cu cele ale altor organe de ocrotire a normelor de drept. Totuși, starea de lucruri s-a schimbat între timp, salariile angajaților CCCEC devenind aceleași sau chiar mai joase decît ale altor organe de drept, în prezent fiind dificilă atragerea celor mai buni profesioniști și înregistrîndu-se o migrație a cadrelor calificate către alte organe de drept. Mai mult decît atît, resursele financiare pentru îndeplinirea anumitor sarcini de bază ale CCCEC erau insuficiente sau chiar inexistente. Spre exemplu, bugetul instituției nu acoperea în măsură suficientă cheltuielile necesare pentru desfășurarea unor activități ample de prevenire a corupției, a căror înfăptuire depinde în mare parte de fondurile oferite de donatorii externi. Un alt domeniu afectat de austeritatea bugetară a instituției este activitatea operativă desfășurată în cadrul acțiunilor de combatere a corupției.

Al doilea raport de progres în implementarea de către Republica Moldova a Planului de acțiuni în domeniul liberalizării regimului de vize menționează referitor la reforma CCCEC importanța asigurării adecvate a instituției cu resurse financiare și umane. Într-adevăr, activitatea CNA în urma reformei CCCEC va avea sens doar în condițiile în care va exista un angajament puternic din partea Guvernului și a Parlamentului de a garanta un buget suficient pentru activitățile de prevenire și combatere a corupției, deoarece donatorii externi nu pot substitui statul în exercitarea funcțiilor ce îi revin. Autoritățile competente trebuie să-și asume rolul ce le revine în planificarea adecvată a resurselor pentru asigurarea eforturilor de combatere a corupției.

Priorități de acțiune:

2.1.1. Elaborarea și aprobarea unui buget suficient pentru activitatea CNA, care să acopere

necesitățile reale ale activităților de prevenire și de combatere a corupției.

Măsurile necesare: regulatorii, financiare	Demararea: iulie 2012	Termenul-limită: noiembrie 2012
Responsabili: CNA, Parlamentul	Indicator: lege adoptată, resurse financiare alocate	Cheltuieli financiare: implică

REZULTATUL SCONTAT 2.2. Aprobarea structurii interne (organigramei) a CNA, elaborarea și aprobarea fișelor de post ale angajaților CNA conform rolului și competențelor atribuite

Avînd determinate structura și efectivul-limită ale CNA (conform rezultatului scontat 1.2), urmează a fi elaborată organigrama detaliată și noile fișe de post ale angajaților CNA în conformitate cu noile sarcini și competențe fixate prin [Legea nr.120 din 25 mai 2012](#).

Priorități de acțiune:

2.2.1. Elaborarea și aprobarea organigramei CNA în baza structurii aprobate de Parlament.

Măsurile necesare: administrativ-instituționale	Demararea: octombrie 2012	Termenul-limită: noiembrie 2012
Responsabil: CNA	Indicator: organigrama aprobată	Cheltuieli financiare: nu implică

2.2.2. Elaborarea și aprobarea fișelor de post ale angajaților pornind de la competențele atribuite CNA.

Măsurile necesare: administrativ-instituționale	Demararea: octombrie 2012	Termenul-limită: decembrie 2012
Responsabil: CNA	Indicator: fișe de post noi (elaborate și aprobate)	Cheltuieli financiare: nu implică

REZULTATUL SCONTAT 2.3. Consolidarea capacităților CNA de prevenire a corupției

Mai multe rapoarte internaționale de evaluare au constatat că CCCEC nu-și utiliza pe deplin capacitățile de prevenire a corupției. Există mai multe motive invocate, printre care cele mai importante sînt lipsa resurselor financiare (a se vedea justificarea rezultatului scontat 2.1) și atenția insuficientă acordată mandatului de prevenire a corupției. [Strategia națională anticorupție pe anii 2011–2015](#) pune un accent deosebit pe măsurile de prevenire. Din aceste considerente, va fi nevoie de elaborarea sau revizuirea conceptuală a metodologiilor aplicate în prevenirea actelor de corupție, alocarea resurselor umane și financiare suficiente pentru realizarea eficientă a mandatului de prevenire a fenomenului, asumat de CNA, precum și instruirea continuă a angajaților Centrului. Fluctuația cadrelor din structurile responsabile de prevenire a actelor de corupție trebuie preîntîmpinată prin sporirea stimulării financiare și a motivării profesionale pentru ca personalul bine instruit și competent să fie motivat să rămîna la CNA. O eventuală soluție ar fi încheierea de parteneriate cu societatea civilă pentru ca pe anumite segmente din domeniul prevenirii corupției să fie implicate ONG-uri specializate și cu experiență.

Priorități de acțiune:

2.3.1. Revizuirea reglementărilor în vigoare care stabilesc metodologiile de desfășurare a activităților de prevenire a corupției (expertiza anticorupție, evaluarea riscurilor de corupție) și examinarea posibilității inserării acestor metodologii în acte legislative (spre exemplu, în anexele la [Legea nr.90-XVI din 25 aprilie 2008](#) cu privire la prevenirea și combaterea corupției sau, după caz, în alte legi).

Măsurile necesare: regulatorii	Demararea: octombrie 2012	Termenul-limită: martie 2013
Responsabili: CNA, Ministerul Justiției, Procuratura Generală, Parlamentul	Indicator: cadrul normativ adoptat	Cheltuieli financiare: nu implică

2.3.2. Selecția și recrutarea prin concurs a personalului suplimentar pentru exercitarea mandatului extins de prevenire a corupției al CNA, inclusiv pentru direcțiile generale teritoriale, în limita efectivului aprobat de Parlament.

Măsurile necesare: administrativ-instituționale	Demararea: octombrie 2012	Termenul-limită: martie 2013
Responsabil: CNA	Indicator: număr suficient de lucrători selectați și angajați	Cheltuieli financiare: implică (amenajarea spațiului de lucru, salarizarea noilor angajați)

2.3.3. Instruirea (inclusiv în străinătate) a personalului antrenat în activități de prevenire a corupției, în special din cadrul direcțiilor generale teritoriale ale CNA.

Măsurile necesare: de instruire	Demararea: aprilie 2013	Termenul-limită: octombrie 2013
Responsabili: CNA, proiectele de asistență tehnică	Indicator: colaboratori instruiți	Cheltuieli financiare: implică (organizarea cursurilor)

2.3.4. Introducerea testelor de integritate pentru diverse categorii de funcționari ai CNA.

Măsurile necesare: regulatorii	Demararea: octombrie 2012	Termenul-limită: iulie 2013
Responsabili: CNA, Parlamentul	Indicator: lege adoptată	Cheltuieli financiare: nu implică

REZULTATUL SCONTAT 2.4. Dezvoltarea capacităților analitice ale CNA, inclusiv a celor de depistare și sechestrare a bunurilor provenite din infracțiunile ce țin de competența sa, în vederea confiscării ulterioare a acestora

Corupția este un fenomen social care se află în permanentă schimbare, reflectând evoluțiile sociale și adaptându-se la metodele utilizate pentru a o combate. Din aceste considerente, este foarte importantă depistarea timpurie a oricăror tendințe de dezvoltare a corupției în diverse domenii, sub diferite aspecte și în diferite modalități. Agențiile specializate care efectuează cu succes activități de combatere și prevenire a corupției dispun de capacități avansate de analiză operațională (în instrumentarea cauzelor penale) și de analiză strategică. În acest scop, sînt dezvoltate programe speciale computerizate, precum și cursuri complexe de pregătire a cadrelor. Componenta analitică din cadrul CCCEC a fost întotdeauna dispersată în cadrul mai multor direcții, lipsind atît programele software, cît și instruirea necesară. Pentru eficientizarea activităților de combatere și prevenire a corupției, CNA urmează neapărat să-și consolideze capacitățile de efectuare a analizei tactice/operaționale, statistice și strategice, urmînd a fi cumpărate sau dezvoltate programele software corespunzătoare și instruit personalul.

Depistarea bunurilor provenite din infracțiuni, sechestrarea și confiscarea acestora reprezintă un

complex de măsuri care urmează a fi dezvoltate în Republica Moldova pentru ca statul să implementeze eficient Convenția ONU împotriva corupției și Convenția Consiliului Europei privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională și finanțarea terorismului, adoptată la Varșovia la 16 mai 2005 și ratificată de Republica Moldova prin [Legea nr.165-XVI din 13 iulie 2007](#). Acest complex de măsuri trebuie să demareze odată cu pornirea urmăririi penale. Crearea unui sistem eficient în care “infracțiunea (corupția) nu aduce beneficii” ar avea în sine un puternic efect preventiv și ar alimenta percepția publică de “înfăptuire a justiției și de restabilire a dreptății”. În cadrul CNA urmează să fie examinată necesitatea creării unei unități specializate, capabilă să efectueze asemenea măsuri, iar personalul ei urmează să fie instruit și dotat din punct de vedere tehnic pentru exercitarea eficientă a acestei funcții.

Priorități de acțiune:

2.4.1. Elaborarea modificărilor normative care ar permite depistarea, sechestrarea și confiscarea bunurilor provenite din infracțiuni, în conformitate cu prevederile convențiilor ratificate de Republica Moldova.

Măsurile necesare: regulatorii	Demararea: ianuarie 2013	Termenul-limită: martie 2013
Responsabili: CNA, Procuratura Generală, Parlamentul	Indicator: lege adoptată	Cheltuieli financiare: nu implică

2.4.2. Specializarea personalului și crearea unității analitice specializate în cadrul CNA.

Măsurile necesare: administrativ-instituționale	Demararea: noiembrie 2012	Termenul-limită: martie 2013
Responsabil: CNA	Indicator: unitate creată, personal cu funcții analitice angajat	Cheltuieli financiare: implică (amenajarea spațiului de lucru, salarizarea noilor angajați)

2.4.3. Achiziția softurilor de prelucrare analitică a datelor.

Măsurile necesare: tehnice	Demararea: ianuarie 2013	Termenul-limită: iunie 2013
Responsabili: CNA, proiectele de asistență tehnică	Indicator: softuri achiziționate și instalate	Cheltuieli financiare: implică (achiziția softurilor)

2.4.4. Instruirea (inclusiv în străinătate) a personalului specializat.

Măsurile necesare: de instruire	Demararea: aprilie 2013	Termenul-limită: octombrie 2013
Responsabili: CNA, proiectele de asistență tehnică	Indicator: colaboratori instruiți	Cheltuieli financiare: implică (organizarea cursurilor)

2.4.5. Încheierea unor acorduri internaționale de cooperare și asistență reciprocă între CNA și autorități similare străine în vederea facilitării depistării, sechestrării și confiscării bunurilor provenite din infracțiuni ce țin de competența sa.

Măsurile necesare: de comunicare publică	Demararea: aprilie 2013	Termenul-limită: nefixat (activitate continuă)
Responsabil: CNA	Indicator: acorduri internaționale semnate, asistență internațională acordată/ primită la solicitarea CNA	Cheltuieli financiare: implică (deplasări în străinătate)

REZULTATUL SCONTAT 2.5. Evaluarea eficienței CNA în instrumentarea dosarelor de rezonanță pe baza competențelor procesual-penale ce i-au fost atribuite

[Legea nr.120 din 25 mai 2012](#) a limitat competențele procesuale ale CNA la infracțiunile de corupție, la o parte din infracțiunile conexe corupției și la infracțiunile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului. Această intervenție legislativă s-a făcut cu scopul de a concentra eforturile CNA exclusiv asupra combaterii fenomenului corupției, dar și pentru a combate corupția la nivel înalt. Pentru a înțelege dacă aceste competențe permit CNA instrumentarea dosarelor de corupție la nivelul așteptărilor, după aproximativ 6 luni de la intrarea în vigoare a noilor reglementări, este necesar să se efectueze o evaluare a eficienței CNA.

Priorități de acțiune:

2.5.1. Evaluarea eficienței CNA în instrumentarea dosarelor de corupție, inclusiv a celor de rezonanță, în baza competențelor atribuite; după caz, formularea unor recomandări de ajustare a competențelor CNA.

Măsurile necesare: de analiză	Demararea: aprilie 2013	Termenul-limită: mai 2013
Responsabili: CNA, proiectele de asistență tehnică, societatea civilă	Indicator: lege adoptată	Cheltuieli financiare: nu implică

2.5.2. Prezentarea rezultatelor studiului privind eficiența CNA la comisia parlamentară de profil.

Măsurile necesare: de comunicare publică	Demararea: mai 2013	Termenul-limită: iunie 2013
Responsabili: CNA, Parlamentul, proiectele de asistență tehnică, societatea civilă	Indicator: studiu realizat, recomandări prezentate la comisie	Cheltuieli financiare: nu implică

REZULTATUL SCONTAT 2.6. Consolidarea capacităților CNA de investigare a actelor de corupție și a infracțiunilor conexe

În procesul implementării Strategiei se va pune accentul pe îmbunătățirea capacităților de investigare a actelor de corupție și a infracțiunilor conexe prin instruirea personalului, achiziția tehnicii speciale, prin alte măsuri relevante. În condițiile în care depistarea, sechestrarea și eventual confiscarea trebuie să devină măsuri obligatorii practic în toate dosarele instrumentate de CNA, este necesară revizuirea metodologiilor departamentale de investigare a actelor de corupție și a infracțiunilor conexe, care ar reflecta modalitățile de conlucrare cu unitatea specializată, precum și modalitățile de conlucrare cu alte organe de ocrotire a normelor de drept.

Priorități de acțiune:

2.6.1. Reorganizarea structurilor centrale și teritoriale responsabile de urmărirea penală și de activitatea operativă prin prisma competențelor atribuite CNA.

Măsurile necesare: administrativ-instituționale	Demararea: noiembrie 2012	Termenul-limită: martie 2013
Responsabil: CNA	Indicator: subdiviziuni reorganizate	Cheltuieli financiare: nu implică

2.6.2. Actualizarea ghidului privind investigarea infracțiunilor de corupție și a infracțiunilor conexe pentru a reflecta metodele de cooperare dintre diverse organe de ocrotire a normelor de drept.

Măsurile necesare: administrativ-instituționale	Demararea: aprilie 2013	Termenul-limită: iunie 2013
Responsabili: CNA, Procuratura Anticorupție, proiectele de asistență tehnică	Indicator: ghid actualizat și aprobat	Cheltuieli financiare: implică (remunerarea autorilor)

2.6.3. Instruirea angajaților CNA în vederea aplicării prevederilor ghidului privind investigarea infracțiunilor de corupție și a infracțiunilor conexe.

Măsurile necesare: de instruire	Demararea: iunie 2013	Termenul-limită: octombrie 2013
Responsabili: CNA, Procuratura Anticorupție, proiectele de asistență tehnică	Indicator: lucrători instruiți	Cheltuieli financiare: implică (organizarea cursurilor)

2.6.4. Asigurarea CNA cu tehnică specială pentru investigarea eficientă a actelor de corupție și a infracțiunilor conexe.

Măsurile necesare: tehnice	Demararea: ianuarie 2013	Termenul-limită: iunie 2013
Responsabili: CNA, Ministerul Finanțelor, proiectele de asistență tehnică	Indicator: echipament achiziționat și instalat	Cheltuieli financiare: implică (achiziția echipamentului)

REZULTATUL SCONTAT 2.7. Îmbunătățirea legislației penale și procesual-penale în vederea înlăturării dificultăților din procesul urmăririi penale pentru infracțiunile de corupție, potrivit cu standardele și recomandările organismelor internaționale

Înțelegând particularitățile specifice ale unui sistem eficient anticorupție și ținând cont de standardele și recomandările internaționale, o atenție specială trebuie acordată revizuirii prevederilor [Codului penal](#), Codului de procedură penală și ale altor legi relevante pentru a spori eficiența depistării, investigării, urmăririi penale și judecării cauzelor de corupție și a celor conexe, precum și aplicării pedepselor adecvate pentru aceste categorii de infracțiuni.

Priorități de acțiune:

2.7.1. Elaborarea proiectelor de modificare și completare a legislației penale și procesual-penale în vederea eficientizării eforturilor de combatere a corupției în conformitate cu prevederile convențiilor internaționale anticorupție și cu recomandările Grupului de State împotriva Corupției (GRECO).

Măsurile necesare: regulatorii	Demararea: octombrie 2012	Termenul-limită: noiembrie 2012
-----------------------------------	------------------------------	------------------------------------

Responsabili: CNA, Procuratura Generală, Procuratura Anticorupție	Indicator: proiecte elaborate	Cheltuieli financiare: nu implică
---	----------------------------------	--------------------------------------

2.7.2. Expertizarea la Consiliul Europei a proiectelor de legi elaborate conform punctului 2.7.1.

Măsurile necesare: de comunicare publică	Demararea: noiembrie 2012	Termenul-limită: ianuarie 2013
Responsabili: CNA, proiectele de asistență tehnică	Indicator: expertize definitive, propuneri formulate de experți	Cheltuieli financiare: nu implică

2.7.3. Audieri publice în cadrul comisiei parlamentare de profil pe marginea proiectelor de legi elaborate și expertizate, cu participarea experților de la Consiliul Europei. Elaborarea și publicarea unei broșuri cu textele proiectelor de legi pentru facilitarea dezbaterilor.

Măsurile necesare: de comunicare publică	Demararea: ianuarie 2013	Termenul-limită: februarie 2013
Responsabili: CNA, proiectele de asistență tehnică, societatea civilă, Parlamentul	Indicator: consultări publice desfășurate, proiecte definitivate	Cheltuieli financiare: nu implică

2.7.4. Introducerea modificărilor în legislația penală și procesual-penală pentru sporirea eficienței activității de reprimare a corupției.

Măsurile necesare: regulatorii	Demararea: februarie 2013	Termenul-limită: martie 2013
Responsabili: CNA, Parlamentul	Indicator: lege adoptată	Cheltuieli financiare: nu implică

REZULTATUL SCONTAT 2.8. Elaborarea indicatorilor de performanță a CNA în conformitate cu cele mai bune practici ale agențiilor specializate anticorupție, în funcție de complexitatea și eficiența urmăririi penale (finalitatea dosarelor)

De regulă, concurența dintre organele de ocrotire a normelor de drept este bazată pe compararea datelor statistice, care permit doar o analiză comparativă a unor date cantitative. CNA, fiind o agenție specializată cu un număr considerabil mai mic de lucrători decât poliția, avînd și competențe mai limitate, poate fi cu ușurință criticată pentru performanțele sale. Astfel, este necesară elaborarea unui nou set de indicatori pentru CNA, ținînd cont de asemenea factori precum complexitatea și gravitatea cauzelor instrumentate, efortul depus, calitatea dosarelor transmise în judecată (estimată în funcție de finalitatea dosarului). Indicatorii trebuie de asemenea să reflecte performanțele efortului de prevenire a corupției, asumat de CNA, astfel încît instituția să nu fie percepută doar prin prisma atribuțiilor sale represive. Indicatori similari urmează să fie folosiți și în interiorul instituției în scopul evaluării activității angajaților.

Priorități de acțiune:

2.8.1. Elaborarea noilor criterii de apreciere a performanței CNA în activitățile de prevenire și combatere a infracțiunilor date prin lege în competența sa.

Măsurile necesare: administrativ-instituționale	Demararea: ianuarie 2013	Termenul-limită: martie 2013
--	-----------------------------	---------------------------------

Responsabil: CNA	Indicator: indicatori noi aprobați	Cheltuieli financiare: nu implică
---------------------	---------------------------------------	--------------------------------------

OBIECTIVUL 3. Obținerea sprijinului public pentru activități anticorupție

REZULTATUL SCONTAT 3.1. Menținerea campaniei de informare publică privind obiectivele și direcțiile de bază ale reformării CCCEC și ale consolidării CNA

După 10 ani de existență a CCCEC, expresia “reforma CCCEC” practic s-a devalorizat pe fondul reformelor continui care, în marea majoritate a cazurilor, nu au produs schimbări palpabile la nivel de percepție individuală în societatea moldovenească. Niciuna dintre ele nu a avut la bază un document public de analiză și planificare strategică a politicii de stat în vederea organizării și, respectiv, a reorganizării CCCEC, care să fie supus în prealabil dezbaterilor și consultărilor. Actuala reformă a CCCEC și transformarea sa în CNA vor produce o schimbare reală și vor înlătura de pe agendă subiectul “cronic” privind necesitatea reorganizării instituției. Pe marginea reformei respective au fost lansate consultări și dezbateri publice în societate încă din septembrie 2011, fiind organizate zeci de evenimente publice, atât la inițiativa instituției, cât și la inițiativa societății civile și a mass-mediei. Pentru a se bucura în continuare de susținere și înțelegere, conceptul și pașii concreți prevăzuți de Strategie trebuie transpuși în mesaje informaționale simple și clare, ce urmează a fi mediatizate printr-o campanie de informare publică bine pregătită și bine focalizată.

Priorități de acțiune:

3.1.1. Dezbateri periodice în cadrul meselor rotunde pe marginea principalelor aspecte de consolidare a exercitării eficiente a mandatului CNA.

Măsurile necesare: de comunicare publică	Demararea: iulie 2012	Termenul-limită: decembrie 2012
Responsabili: CNA, proiectele de asistență tehnică	Indicator: dezbateri organizate, propuneri recepționate	Cheltuieli financiare: nu implică

3.1.2. Elaborarea unei misiuni clare anticorupție a CNA pentru public.

Măsurile necesare: de comunicare publică	Demararea: iulie 2012	Termenul-limită: octombrie 2012
Responsabil: CNA	Indicator: misiune definită	Cheltuieli financiare: nu implică

REZULTATUL SCONTAT 3.2. Sporirea transparenței și consolidarea componentei de comunicare cu publicul a CNA

În comparație cu alte organe de ocrotire a normelor de drept, CCCEC se bucura de un nivel de încredere mai mare, fiind considerat de societatea civilă ca fiind mai transparent. Deși este insuficientă ca obiectiv final, transparența este totuși un bun punct de plecare pentru dezvoltarea politicilor și procedurilor interne menite să consolideze în continuare acest indicator. Pentru aceasta, instituția reformată trebuie să-și dezvolte în continuare capacitățile de aducere la cunoștința publică a tuturor informațiilor importante despre activitatea sa și de prezentare a acestora de o manieră nedistorsionată.

Consolidarea componentei de comunicare publică a CNA va implica de asemenea instruirea angajaților privind felul în care urmează să comunice cu reprezentanții mass-media.

Priorități de acțiune:

3.2.1. Lansarea paginii web a CNA pentru a spori vizibilitatea activității și a performanțelor CNA.

Măsurile necesare: de comunicare publică	Demararea: ianuarie 2013	Termenul-limită: iunie 2013
---	-----------------------------	--------------------------------

Responsabili: CNA, proiectele de asistență tehnică	Indicator: pagina web a CNA lansată	Cheltuieli financiare: implică (programare și design web)
---	--	--

3.2.2. Mediatizarea rapoartelor trimestriale, semestriale și anuale privind activitățile de prevenire și combatere a corupției desfășurate de CNA, mediatizarea rapoartelor trimestriale și anuale privind realizarea planurilor de acțiuni pentru implementarea Strategiei naționale anticorupție, asigurarea unei vizibilități mai mari a activității Grupului de monitorizare, inclusiv pe pagina web.

Măsurile necesare: de comunicare publică	Demararea: iunie 2013	Termenul-limită: nefixat (activitate permanentă)
Responsabil: CNA	Indicator: rapoarte mediatizate și plasate pe pagina web	Cheltuieli financiare: nu implică

3.2.3. Revizuirea rolului și a statutului responsabililor de relațiile publice din cadrul CNA. Dezvoltarea strategiilor/tacticilor de comunicare cu publicul și instruirea conducătorilor de structuri ale CNA în domeniul comunicării publice.

Măsurile necesare: administrativ-instituționale, de instruire	Demararea: ianuarie 2013	Termenul-limită: martie 2013
Responsabil: CNA	Indicator: atribuții revizuite ale responsabililor de relații publice	Cheltuieli financiare: nu implică

3.2.4. Lansarea de către CNA a campaniilor de promovare a intoleranței față de corupție și de îndemnare la denunțarea actelor de corupție la CNA.

Măsurile necesare: de comunicare publică	Demararea: octombrie 2012	Termenul-limită: nefixat (activitate permanentă)
Responsabili: CNA, proiectele de asistență tehnică, mass-media	Indicator: campanii lansate	Cheltuieli financiare: implică (desfășurarea campaniilor)

REZULTATUL SCONTAT 3.3. Eficientizarea monitorizării CNA de către societatea civilă

Organizațiile societății civile sînt un important purtător de informații, formator și barometru al opiniei publice. De asemenea, acestea exercită un rol important în procesul de monitorizare a implementării politicilor anticorupție.

Priorități de acțiune:

3.3.1. Revizuirea statutului Consiliului civil în vederea eficientizării activității sale de monitorizare a CNA.

Măsurile necesare: regulatorii	Demararea: ianuarie 2013	Termenul-limită: martie 2013
Responsabili:	Indicator:	Cheltuieli financiare:

CNA, Ministerul Justiției, Parlamentul	statut revizuit	nu implică
---	-----------------	------------

3.3.2. Mediatizarea activității Consiliului civil.

Măsurile necesare: de comunicare publică	Demararea: aprilie 2013	Termenul-limită: nefixat (activitate continuă)
Responsabili: CNA, Consiliul civil	Indicator: activități vizibile	Cheltuieli financiare: nu implică

REZULTATUL SCONTAT 3.4. Extinderea colaborării dintre CNA și societatea civilă

Deși în ultima perioadă CCCEC își intensificase conlucrarea cu societatea civilă, colaborarea dintre CNA și societatea civilă urmează să fie extinsă.

Priorități de acțiune:

3.4.1. Organizarea întâlnirilor periodice dintre conducerea CNA și reprezentanții societății civile.

Măsurile necesare: de comunicare publică	Demararea: ianuarie 2013	Termenul-limită: nefixat (activitate continuă)
Responsabil: CNA	Indicator: întâlniri desfășurate	Cheltuieli financiare: nu implică

3.4.2. Antrenarea reprezentanților societății civile în activitățile de prevenire a corupției desfășurate de CNA.

Măsurile necesare: de comunicare publică	Demararea: ianuarie 2013	Termenul-limită: nefixat (activitate continuă)
Responsabili: CNA, Ministerul Finanțelor, programele de asistență tehnică	Indicator: activități de prevenire a corupției, desfășurate de către CNA împreună cu organizațiile societății civile, la inițiativa CNA	Cheltuieli financiare: implică (desfășurarea proiectelor/programelor de cercetare și prevenire a corupției)

Secțiunea a 7-a

Implementarea, monitorizarea și evaluarea Strategiei

Pentru a-și atinge scopul, obiectivele și a produce rezultatele scontate, prezenta Strategie urmează a fi realizată prin mecanisme clare de implementare, progresul implementării Strategiei fiind supus monitorizării, iar succesele – unei ample evaluări.

Implementarea Strategiei se va face în baza planurilor instituționale de dezvoltare strategică, elaborate de către CNA în conformitate cu prioritățile de acțiune fixate în secțiunea a 6-a. Implementarea se va deosebi în funcție de tipul măsurilor necesare, stabilite pentru fiecare prioritate de acțiune în parte. Astfel:

pentru *măsurile regulatorii* – vor fi înființate grupuri de lucru mixte din care vor face parte reprezentanții instituțiilor responsabile fixate în prioritățile de acțiune, la lucrările acestor grupuri fiind invitați obligatoriu experți din partea societății civile;

pentru *măsurile tehnice* – urmează să fie efectuate achiziții de echipament, de programe soft și acțiuni de dotare cu infrastructura necesară;

pentru *măsurile financiare* – urmează să fie alocate mijloace bugetare și/sau extrabugetare, inclusiv prin redistribuirea parțială a acestora, de asemenea, după caz, să fie utilizate mijloace din programele de asistență tehnică;

pentru *măsurile administrativ-instituționale* – urmează să fie întreprinse acțiuni concrete din partea administrației în vederea consolidării funcționării instituției (elaborarea organigramei și a fișelor de post, crearea structurilor, angajarea personalului, adoptarea actelor departamentale);

pentru *măsurile de instruire* – urmează să fie desfășurate activități de instruire inițială și continuă;

pentru *măsurile de analiză* – urmează să fie întreprinse activități de evaluare și studiere din partea unor experți independenți și/sau de către experți din cadrul instituției;

pentru *măsurile de comunicare publică* – urmează a fi implementate acțiuni publice, care presupun sensibilizarea publicului larg și a anumitor grupuri-țintă, atât la nivel național, cât și internațional.

Monitorizarea realizării prezentei Strategii va fi efectuată de Grupul de monitorizare a implementării Strategiei naționale anticorupție, având în vedere că de competența acestui organ ține supravegherea implementării obiectivelor anticorupție din cadrul tuturor documentelor de politici. Comisia parlamentară de profil va efectua controlul asupra monitorizării efectuate de Grupul de monitorizare. Suplimentar, implementarea Strategiei va fi monitorizată de către Consiliul civil și de către exponenții interesați ai societății civile. În acest sens, CNA va susține periodic campanii de informare publică despre progresul în implementarea Strategiei.

Evaluarea implementării prezentei Strategii se va face de către Grupul de monitorizare, precum și de către organismele internaționale interesate și de către reprezentanții societății civile interesați, rezultatele fiind prezentate publicului.

Secțiunea a 8-a

Riscurile implementării eficiente a Strategiei

Implementarea cu succes a prezentei Strategii se bazează pe următoarele ipoteze (precondiții și condiții):

- voința politică clară de a promova toate elementele reformei (și nu doar unele din ele);
- alocarea resurselor necesare pentru consolidarea și funcționarea CNA;
- reformele paralele desfășurate în sectorul justiției și în cel al organelor de ocrotire a normelor de drept;
- modificarea cadrului legal pentru a îmbunătăți mijloacele necesare unei lupte eficiente cu corupția.

Există riscul ca unele sau toate condițiile și precondițiile enunțate să nu se producă, ceea ce ar conduce la tergiversări sau ar pune la îndoială rezultatele reformei și ar compromite însăși ideea de reformare a sistemului anticorupție, atât în ochii opiniei publice din Republica Moldova, cât și în opinia comunității internaționale. Pentru minimizarea acestui risc, Strategia propune demararea unui proces larg de dezbateri, în cadrul căruia politicienii, factorii de decizie și societatea civilă ar înțelege rațiunea și esența schimbărilor promovate. Pe aceasta cale ar apărea un angajament mai puternic față de cauza de prevenire și combatere eficientă a corupției. Societatea civilă, prin intermediul organizațiilor sale și al instituțiilor media, ar putea să urmărească implementarea Strategiei și să atenționeze opinia publică asupra voinței de a promova sau nu schimbările necesare (spre exemplu, comparând declarațiile cu acțiunile), precum și să tragă concluziile de rigoare din acest proces.

În ceea ce privește reformele paralele desfășurate în sectorul justiției și în sistemul organelor de ocrotire a normelor de drept, trebuie să se țină seama de rolul deosebit al Procuraturii Anticorupție în activitatea CNA. Asigurarea unui grad mai mare de independență a CNA trebuie să decurgă în paralel cu echilibrarea statutului Procuraturii Anticorupție, în atribuțiile căreia intră supravegherea activității CNA și conducerea urmăririi penale pe cauzele investigate de CNA. Ca efect al adoptării [Legii nr.120 din 25 mai 2012](#), CNA a fost plasat sub control parlamentar, conducerea instituției urmînd a fi numită de către Parlament. Statutul Procuraturii Anticorupție de asemenea ar trebui să crească în ierarhia organelor procuraturii Republicii Moldova, la fel ca și statutul nemijlocit al procurorului anticorupție, o soluție eventuală fiind ca acesta să devină unul dintre adjuncții Procurorului General sau să se prevadă în mod

expres că unicul procuror ierarhic superior procurorului anticorupție este Procurorul General.

Există premise favorabile pentru ca riscurile enunțate mai sus să nu se producă. Totuși, pentru bunul mers al reformei, este necesară respectarea condițiilor expuse la începutul acestei secțiuni.

Secțiunea a 9-a Cadrul logic al Strategiei

Rezultate scontate →	Obiective →	Scopul
1.1. Aprobarea regulilor de participare la concurs a candidaților pentru funcția de director al CNA și desfășurarea concursului	1. Asigurarea independenței CNA față de presiuni și influențe necorespunzătoare	Funcționarea eficientă a CNA în conformitate cu mandatul său primar de luptă împotriva corupției
1.2. Aprobarea Codului de conduită, a structurii și a statelor de personal ale CNA		
1.3. Stimularea financiară sporită a angajaților CNA concomitent cu ridicarea nivelului de responsabilizare a acestora		
1.4. Introducerea mecanismelor de denunțare a influențelor necorespunzătoare asupra angajaților, asigurarea stabilității în funcție și a perspectivelor de avansare în carieră a acestora		
2.1. Asigurarea unui buget suficient pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor CNA	2. Sporirea capacităților de prevenire și combatere a corupției la toate nivelele	
2.2. Aprobarea structurii interne (organigramei) a CNA, elaborarea și aprobarea fișelor de post ale angajaților CNA conform rolului și competențelor atribuite		
2.3. Consolidarea capacităților CNA de prevenire a corupției		
2.4. Dezvoltarea capacităților analitice ale CNA, inclusiv a capacităților de depistare și sechestrare a bunurilor provenite din infracțiunile ce țin de competența sa, în vederea confiscării acestora		
2.5. Evaluarea eficienței CNA în instrumentarea dosarelor de rezonanță pe baza competențelor procesual-penale ce i-au fost atribuite		
2.6. Consolidarea capacităților CNA de investigare a actelor de corupție și a infracțiunilor conexe		
2.7. Îmbunătățirea cadrului legislativ penal și procesual-penal în vederea înlăturării dificultăților din procesul urmăririi penale pentru infracțiunile de corupție, potrivit cu standardele și recomandările organismelor internaționale		
2.8. Elaborarea indicatorilor de performanță a CNA în conformitate cu cele mai bune practici ale agențiilor specializate anticorupție, în funcție de complexitatea și eficiența urmăririi penale (finalitatea dosarelor)		
3.1. Menținerea campaniei de informare publică privind obiectivele și direcțiile de bază ale reformării CCCEC și ale consolidării CNA	3. Obținerea sprijinului public pentru eforturile anticorupție	
3.2. Sporirea transparenței și consolidarea componentei de comunicare cu publicul a CNA		
3.3. Eficientizarea monitorizării CNA de către societatea		

